

ZSILLE GÁBOR

Karácsonyi halvacsora

*A karácsonyi asztal alól most
előúsznak mind az egykori halak:
a tavalyi ponty, melynek kanállal
váltam ki szemét, csak rám ne nézzen*

*a fazékból, a két éve kirántott
harcsa, a hagyma közt érlelt heringek
mind-mind szájátva úsznak,
s mögöttük ott a süllő, a csuka,*

*a nyurga, filézett lazac, az aszpikba
dermedt pisztráng, szájából mazsola
pereg és bors és citrom és mandula,
itt vannak mind, a kárász, a makréla,*

*az amúr, a busa, a tőkehal, mélán
lebegnek fel-le az üvegtéglák előtt,
a damasztra, az ezüstre pikkelyük szítal,
minden kiköpött szálkájuk nyelvemre gyűlik,*

*oldalamon Yvonne, burgundi hercegnő,
lábamnál Hemingway cápái – – –*

Néhány másik

*Minden városban ott lappang néhány másik.
Egy selmecebányai toronyból az esztergomi
Szent Tamás-hegy kápolnája köszön vissza,
Wrocław egyik háztömbjéből valamelyik
német kisváros főtere a Bodeni-tó partján –
neve most nem villan eszedbe.
Biberach sétálóutcáján papucsot vettél,
Szentendre egyik sikátorában verseskönyveket,
Vilnius szívében lefotóztál egy házfalba
épített bögrét. Tornyok, falak, városkapuk,
szökőkutas terecskék és házak közt futó
patakok végtelen leporellója benned.
Olykor taláalomra felütöd: lapjai
újabb lapokra nyílnak.*

Farkasréti délelőtt

*Bella István temetésére talpig fehérben mentem,
hiszen a költő nem hal meg, búcsúja születésnap.*

*A ravatalozó előtt Ágh István így szólt:
Nagy Gáspár reggel kórházba került, rák.
A farkasréti fák feljajdult az újszülött levél.
Szörnyű lenne, ha Gáspár is menne, sóhajtott Lászlóffy Aladár.
Ezen a harcmezőn most már minden irányból lönek,
mondta a szertartás végeztével Tornai József.
Deák László hallgatott, mélyeket slukkolt, kifújta.
Könnyező alak suhant el, P. János, az olvasó,
kinek egyetlen lánya, a költő négy éve öngyilkos lett,
és a szomszédos parcellában nyugszik. Gyere vissza,
János!, kiáltottam, de minnek, fejét ingatva szökött
a fájdalom elől. Ne sírj, János, lesz még rá alkalom!*

És lett is, lett bőven.

Nagytilaj

Gáspárnak, odaát

*Nagy Gáspár, Nagy Tilaj, Nagy Szilaj,
játszadoznék a szóval, bár nem volt ő kimondottan szilaj,
szenvedélye más hőfokon égett –
kamaszkoromban a Szép versek antológia borítóján
évről évre egy olyan fényképe díszelgett,
melyen már-már nőiesnek tűnt –
nemrégiben egy kiadói ember azt fejtegette nekem,
hogy bizonyos szerzőket politikai okokból szándékosan
előnytelenül fotóztak, vagy egyszerűen csak hanyagul –
nem szilajság jellemezte, hanem konok tartás,
most is látom: mintha kartácstűzben állna egy országnyi,
a Tiszatájtól Szombathelyig ívelő barikádon –
vagy mintha szélvihar idején a főtérnyi tömegben
mindenkinek lobogna a haja, a sálja, csak az övé nem.*

Ahol élni szeretnék

*A városban, ahol élni szeretnék,
tenyeremhez simulnak a házak,
érints meg, suttogják, érezd,
milyen langyos a falunk
a késő délutáni fénytől,
milyen észrevétlen remeg
téglaínkon a szemcsés vakolat.
Milyen árnyéktalan az este
a városban, ahol élni szeretnék,
milyen zavartalan a sötét,
levendulaillatú pályaudvarát
a magányos vonatok elkerülik,
szénaillatú aluljáróit a szavak,
a magányos mondatok befonják.
Milyen kéznyomok, milyen festék,
miféle álmok rajzolódnak
a ráncos homlokzatokra
a városban, ahol élni szeretnék.
Lehet, van ott egy folyó.
Lehet, van ott egy sziget.
A felejtés behavazza a fákat
és a kimért mozdulatokba kövült,
futásról ábrándozó szobrokat,
de a parti sétány kavicsain
az emlékezet apró kígyója tekereg.
A repkénnyel koszorúzott
ablakokon át idegen sorsokra látni,
ismerős bútorokra és könyvekre,
a csipkés terítőn rozsdaszín körte,
a falakról mosolygó öregek alatt
egy fotelban gubbasztó öreg,
valahonnan hegedűszonáta szól.
Bárcsak közétek tartoznék,
sóhajt a vándor a járdán,
elüldögnék veletek a konyhában,
hallgatnám lépcsőházatok csendjét,
a templomaitok mélyén susogó időt,
a virágpiac kofái nekem kiáltoznának
vödreik mögül a szélben.
Bárcsak közétek tartoznék,
sóhajt búcsúzóul a vándor, mielőtt
eltűnik az alkony főutcáján
a városban, ahol élni szeretnék.*